

"Beş altı gün zarfında küçük ve büyük hayvanat ve nebatat,.. " cümlesine göre; Üstad hâdisenin kısalığına işareten mi beş altı gün demiş, yoksa gerçekten beş altı gün sürüyor mu? Bir de hayvanatın haşr ü neşrine misal verir misiniz?

"On sekiz bin âlem, yedi sema, beş altı hafta" gibi tâbirler sembolik tabirlerdir. Her rakam kendi konu bütünlüğü içinde bir mana ifade eder.

Meselâ, "on sekiz bin âlem" tâbiri âlemlerin çokluğuna bir nişane olduğu gibi, "beş altı hafta" tâbiri de konu bütünlüğü açısından zamanın kısalığına ve azlığına bir nişane ve kinayedir. Yani altı hafta insanlar açısından bakılacak olursa çok kısa bir süredir. Zira bütün canlıların altı haftada inşa ve ihya edilmesi hakikaten mucizevî bir durumdur.

Def'î ve ânî bir şekilde değil de **beş altı hafta** müddetinde yaratılmasını da şöyle bir temsil nazarı ile bakabiliriz:

Üstad'ımız yaratılışı iki farklı şekliyle ele alıyor: **ibda** ve **inşâ**.

ibda, bir şeyin zamansız olarak hemen meydana gelmesidir. Meleklerin ve ruhların yaratılmaları ibda ile olur. "Ol!.." emri denilince, öncelikle ibda şeklindeki yaratılış akla geliyor.

inşâ ise, şu âlemin altı devrede yaratılması gibi, birçok mahlûkun **bir anda değil, safhalar halinde yaratılmalarıdır**. Çekirdeğin ağaç, yumurtanın kuş, nutfenin insan olması zaman içerisinde ve birçok devrelerden geçerek tahakkuk eder.

İnsan bir meyve fidanını diker, onun ağaç olması "Ol!" emriyle gerçekleşir. O ağacın başındaki meyveler de yine "Ol!" emriyle olurlar. Yani, Allah'ın dilemesi ve kudreti ile varlık sahasına çıkarlar. O meyve yenildiğinde yine "Ol!" emriyle kan olur, et olur, saç olur, tırnak olur.

Yani, **inşâ** tarzındaki yaratılışta da "kün" emri söz konusudur. Şu farkla ki, inşâda bu emir, sanki yaratılışın her safhası hatta her anı için verilmektedir. İnsanı misal alırsak, nutfeye "alaka ol" emri, alakaya "mudga ol" emri,..., verilmekte, böylece dokuz aylık dönemde o nutfe nice "ol" emirleri alarak sonunda insan olmaktadır.